

Turinys

Žodis studentui: vadovėlio tikslai ir sandara	7
---	---

1. Sociologinis požiūris į visuomenę

1.1 Kam reikalinga sociologija ir ką ji nagrinėja	11
1.2 Sociologijos mokslas – principai, struktūra, paradigmos, kategorijos	15
1.3 Kuo sociologija skiriasi nuo kitų mokslų apie žmogų ir visuomenę	25
1.4 Civilizacija	28
1.5 Kaip visuomenė tiriama?	29

2. Kultūra ir socializacija

2.1 Kultūros samprata, funkcijos, elementai	31
2.2 Žmogaus socializacija. Grupė. Kolektyvinis elgesys	37
2.3 Kultūros institutai. Mokykla	43
2.4 Religija ir Bažnyčia	49
2.5 Kultūros sociologija	53
2.6 Asmenybės sociologija	54
2.7 Švietimo sociologija	58
2.8 Religijos sociologija	60

3. Visuomenė

3.1 Samprata, pobūdis ir funkcijos	61
3.2 Bendruomenė	63
3.3 Socialinė organizacija	68
3.4 Valstybė. Valdžia	70
3.5 Socialinė kontrolė ir visuomeninės disfunkcijos. Deviacija	73
3.6 Karas ir kariškiai	78
3.7 Revoliucija. Socialiniai judėjimai	80
3.8 Žiniasklaida. Visuomenės nuomonė	84
3.9 Sociologijos šakos, tiesiogiai nagrinėjančios visuomenę	85

4. Darbas

4.1 Darbo samprata	91
4.2 Darbo procesas, turinys bei pobūdis	94
4.3 Santykių rūšys darbo procese	97
4.4 Darbo pasidalijimas	98
4.5 Darbo rūšys	100

4. 6 Darbo aplinka	102
4. 7 Kvalifikacija ir profesijos	106
4. 8 Darbo grupė. Darbo organizacija. Biurokratija	107
4. 9 Užimtumas	110
4. 10 Darbo sociologija	112

5. Visuomenės stratifikacija

5. 1 Visuomenės struktūra	117
5. 2 Socialinės stratifikacijos samprata	125
5. 3 Lietuvos stratifikacijos modelis	127
5. 4 Politinė sistema. Partijos	130
5. 5 Stratifikacijos sociologija	132

6. Aplinka

6. 1 Natūrali ir dirbtinė (techninė) aplinka	135
6. 2 Miestas – kaimas	138
6. 3 Gyventojai. Biologinė žmogaus prigimtis. Sveikata	143
6. 4 Lytis. Amžius ir senėjimas	148
6. 5 Šeima	151
6. 6 Urbanizmo sociologija	156

7. Sociologiniai metodai

7. 1 Sociologinio tyrimo būdai ir procedūros	159
7. 2 Atranka	160
7. 3 Interviu	165
7. 4 Stebėjimas	166
7. 5 Eksperimentas	168
7. 6 Sociometrinė apklausa	170
7. 7 Dokumentų analizė	174
7. 8 Tyrimo rezultatų analizė	177
7. 9 Lietuvos menininkų sociologinis tyrimas	181
Atsakymai į klausimus	186
Žodynėlis	193
Literatūra	198